

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра ветеринарної репродуктології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет тваринництва та водних біоресурсів
2026р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ВЕТЕРИНАРІЇ**

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність: 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Освітня програма : Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробники: *Юрій ЖУК, доцент кафедри ветеринарної репродуктології, к.вет.н., Олександр ВАЛЬЧУК, доцент кафедри ветеринарної репродуктології, к.вет.н., Сергій ДЕРКАЧ, завідувач кафедри ветеринарної репродуктології, к.вет.н., доцент, Іван ЧЕВЕРДА, асистент кафедри ветеринарної репродуктології, доктор філософії (PhD)*

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни. Дисципліна «Основи ветеринарії» вивчає особливості життєдіяльності здорового та хворого організму тварин, причини виникнення патологій, а також сучасні методи їх профілактики й лікування. Особлива увага приділяється підвищенню продуктивності тварин та забезпеченню біобезпеки – захисту людей від спільних із тваринами захворювань.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	
Освітня програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	ні	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3 (2)	
Семестр	6 (4)	
Лекційні заняття	15 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	год.	год.
Лабораторні заняття	15 год.	год.
Самостійна робота	60 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета сформувати у майбутніх фахівців систему знань щодо розпізнання патологічних процесів в організмі тварин, причин виникнення незаразних та заразних (інфекційних та інвазійних) хвороб, способів їх розпізнавання, а також опанувати практичні навички надання першої допомоги та організації профілактичних заходів на тваринницьких підприємствах різних форм власності.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню:

Морфологія сільськогосподарських тварин (ОК2); Фізіологія сільськогосподарських тварин (ОК8);

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.

СК 14. Здатність проводити санітарно-гігієнічні і профілактичні заходи на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1. Виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН 2. Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН-5. Контролювати якість виконуваних робіт.

ПРН 6. Впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища.

ПРН 9. Обирати раціональні технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

ПРН 11. Забезпечувати оптимальні умови утримання сільськогосподарських тварин і мікроклімат технологічних приміщень.

ПРН-19. Координувати проведення гігієнічних, санітарно-профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тваринництва.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усьог о	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Основи загальної патології							
Тема 1. Вступ. Загальне вчення про хворобу. Поняття про патологічний процес	1	12	2		2		8
Тема 2. Основи фармакології та клінічної діагностики	2-4	18	2		2		14
Разом за змістовим модулем 1		30	4		4		22

Змістовий модуль 2. Основи незаразних хвороб тварин							
Тема 1. Основи внутрішніх незаразних та хірургічних хвороб тварин	5-8	15	4		4		7
Тема 2. Основи репродуктології тварин	8-11	15	3		3		9
Разом за змістовим модулем 2		30	7		7		16
Змістовий модуль 3. Основи заразних хвороб тварин							
Тема 1. Інфекційні хвороби тварин	12-13	16	2		2		12
Тема 2. Інвазійні хвороби тварин.	14-15	14	2		2		10
Разом за змістовим модулем 3		30	4		4		22
Усього годин		90	15		15		60

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Основи загальної патології	2
2	Основи клінічної діагностики та фармакології	2
3	Основи внутрішніх хвороб тварин	2
4	Основи хірургічних хвороб тварин	2
5	Основи репродукції с.-г. тварин	2
6	Неплідність тварин	1
7	Інфекційні хвороби тварин	2
8	Основи паразитарних хвороб тварин	2

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Патологічні процеси (розлади місцевого кровообігу, гіпо- та гіпербіотичні процеси в організмі, запалення)	2
2.	Тема 2. Лікарські форми та способи введення лікарських речовин. Колоквіум -1	2
3.	Тема 3. Загальні принципи клінічного дослідження органів та систем хворих тварин	2
4.	Тема 4. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за внутрішніх хвороб тварин.	2
5.	Тема 5. Діагностика та лікування тварин за акушерської патології та неплідності у тварин	2
6.	Тема 6. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за патології молочної залози у корів. Колоквіум -2	2
7.	Тема 7. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за інфекційних хвороб тварин.	2

8.	Тема 8. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за нематодозів, цестодозів та трематодозів тварин. Колоквіум -3. Допуск до іспиту	1
----	--	---

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Кормові отруєння тварин	4
2	Фізіотерапія тварин	2
3	Основні хвороби молочної залози продуктивних тварин	4
4	Основи хірургічних хвороб тварин	4
5	Інфекційні хвороби ВРХ	4
6	Інфекційні хвороби коней	3
7	Інфекційні хвороби дрх	3
8	Інфекційні хвороби свиней	4
9	Інфекційні хвороби птиці	4
10	Ентомози тварин	8
11	Кокцидіоз (еймеріоз) тварин	4
12	Акариформні кліщі та хвороби, які вони спричиняють.	4
13	Бабезіоз тварин	4
14	Гельмінтози птиці	8

5. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист лабораторних/практичних робіт;
- пірінгове оцінювання;
- захист рефератів;

6. Методи навчання *(вибрати необхідне чи доповнити):*

- проблемне навчання;
- практико-орієнтоване навчання;
- кейс-метод;
- перевернутий клас;
- навчання через дослідження;
- навчальні дискусії та дебати;
- командна робота;
- гейміфікація.

7. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Основи загальної патології		

Лабораторна робота 1. Патологічні процеси (розлади місцевого кровообігу, гіпо- та гіпербіотичні процеси в організмі, запалення)	ПРН 5, 6, 19 У тому числі знати зміст дисципліни, вчення про хворобу, поняття етіології та патогенез хвороби. Уміти вирізняти основні патологічні процеси в організмі тварин. Знати поняття симптом та синдром хвороби, основні прийоми і методи клінічного дослідження тварин і порядок проведення клінічного дослідження. Знати лікарські речовини та особливості їх дії, шляхи введення лікарських речовин, види лікарських речовин. Уміти застосовувати лікарські речовини тваринам і задавати лікарські препарати тваринам різними шляхами.	30
Лабораторна робота 2. Лікарські форми та способи введення лікарських речовин		30
Самостійна робота (за наявності) 1.		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Тема 2. Основи незаразних хвороб тварин		
Лабораторна робота 1. Загальні принципи клінічного дослідження органів та систем хворих тварин	ПРН 2, 5, 7, 11, 19. У тому числі знати основні патології органів серцево-судинної системи, системи дихання, травлення, патології обміну речовин, хвороби молодняка, травматизм тварин і хвороби кінцівок. Володіти клінічними методами діагностики вагітності, Знати видові особливості родового процесу і причини виникнення патологічних родів, показники фізіологічного перебігу і закінчення післяродового періоду. Знати основні причини і форми неплідності самиць, їх клінічний прояв сучасні методи діагностики, лікування та профілактики гінекологічної патології у тварин виробничих умовах. Аналізувати систему організації зоотехнічного контролю за показниками репродуктивної функції тварин у скотарстві, свинарстві, конярстві, вівчарстві, собаківництві..	10
Лабораторна робота 2. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за внутрішніх хвороб тварин		15
Лабораторна робота 3. Діагностика та лікування тварин за акушерської патології та неплідності у тварин		15
Лабораторна робота 4. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за патології молочної залози у корів		15
Самостійна робота (за наявності) 2.		15
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Основи заразних хвороб тварин		
Лабораторна робота 1. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за інфекційних хвороб тварин	ПРН 2, 5, 7, 11, 19. У тому числі знати вориби, спільні для декількох видів тварин (сибірка, ящур, бруцельоз, туберкульоз, лептоспіроз, сказ, лейкоз, мікроспорія), інфекційні хвороби молодняка (колібактеріоз, сальмонельоз, диплококова інфекція, набрякова хвороба), основні гельмінтози сільськогосподарських тварин (трематодози, цестодози, нематодози, акантоцефальози), основні акарози та ентомози тварин. Основні	20
Лабораторна робота 2. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за нематодозів, цестодозів та трематодозів тварин		20

Самостійна робота 3.	протозойні хвороби тварин. Організувати та провести механічну очистку, дезінфекцію, дезінсекцію та дератизацію тваринницьких приміщень. Аналізувати ефективність організації протиепізоотичних заходів за інфекційних та інвазійних хвороб тварин	30
Модульна контрольна робота 3.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2 + M3)/3 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедайннів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

8. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2222>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

9. Рекомендовані джерела інформації

- 1.... Патофізіологія тварин: підручник / А.Й. Мазуркевич, В.Л. Тарсевич, В.Б. Данілов та ін. К.: Агроосвіта, 2013. 414 с.
- 2.Яблонський В.А. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. / Яблонський В.А., Хомин С.П.,

Калиновський Г.М. та ін. Вінниця: Нова Книга, 2011. 608 с.

3. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник. – 3-є видання, перероблене та доповнене / М.І. Цвіліховський, В.І. Береза, В.С. Січкара та ін. К.: Аграрна освіта, 2014. 614 с.

4. Журавель М.П. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин / М.П. Журавель, В.М. Давиденко. К.: Видавничий дім «Слово», 2005. 336 с.

5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник / В. Ф. Галат, А. В. Березовський, М. П. Прус, Н. М. Сорока; За ред. В. Ф. Галат. К.: Вища освіта, 2003. 464 с.

6. Загальна епізоотологія / Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький, В.П. Литвин та ін.; За ред. Б.М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. - Біла Церква, 2002. 656 с.

7. Лабораторна і функціональна діагностика у ветеринарному акушерстві, гінекології та андрології: навчальний посібник / Любецький В.Й., Жук Ю.В., Вальчук О.А. [та ін.]. Київ, НУБіП України, 2020. 258 с.

8. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України.

9. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

10. Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України: www.library.nubip.edu.ua

11. Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних Наук: www.dnsgb.com.ua

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра ветеринарної репродуктології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

« ____ » _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ВЕТЕРИНАРІЇ

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність: 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Освітня програма : Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробники: *Юрій ЖУК, доцент кафедри ветеринарної репродуктології, к.вет.н., Олександр ВАЛЬЧУК, доцент кафедри ветеринарної репродуктології, к.вет.н., Сергій ДЕРКАЧ, завідувач кафедри ветеринарної репродуктології, к.вет.н., доцент, Іван ЧЕВЕРДА, асистент кафедри ветеринарної репродуктології, доктор філософії (PhD)*

Київ – 2026 р.